

Motion till riksdagen 2012/13:So541

av Magnus Ehrencrona och Agneta Luttröpp (MP)

Inhemska adoptioner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning kring om inhemska adoptioner bör komma i fråga i större utsträckning utifrån ett barnperspektiv.

Motivering

Adoptioner inom Sverige är till allra största delen en vuxen som adopterar sin makas, makes eller registrerade partners barn, så kallad styvbarnsadoption. Det förekommer också att barn adopteras av sina familjehemsföräldrar. Detta är dock mycket ovanligt. Likaså är det mycket ovanligt att spädbarn adopteras inom Sverige.

Ur ett barns perspektiv är det viktigt att ha trygga uppväxtförhållanden och tillgång till föräldrar, som kan ge kärlek, inte bara under uppväxtåren utan även fortsatt under hela livet.

Socialtjänsten kan ofta tala om att man från början vet huruvida det är aktuellt med en lång placering, ibland kallad ”uppväxtplacering” för ett barn. Man söker efter familjehem utifrån den utgångspunkten.

Socialnämnden ska enligt 6 kap. 8 § socialtjänstlagen överväga om barn placerade i familjehem ska överflyttas till familjehemmet från de biologiska vårdnadshavarna. Det handlar typiskt sett om barn som placerats vid födseln och sedan inte träffat de biologiska föräldrarna. De uppgifter vi har visar att överväganden sker, men inte att överflyttande av vårdnad sker.

Inte sällan finns en rädsla från familjehemsföräldrar för att man ska stöta sig med de biologiska föräldrarna, något man ej vill.

Unga som vuxit upp i familjehem är särskilt sårbara när placeringarna en dag upphör. De förväntas då klara sig själva på ett sätt som andra unga människor inte behöver. Många använder föräldrahemmet under ett par år som ”jojo-boende”, medan de studerar och jobbar kortare perioder. De kan tillfäl-

Fel! Okänt namn på

ligt flytta hemifrån, men behöva komma hem en period innan de tar sats på nytt. Denna möjlighet har inte tidigare familjehemsbarn, såvida inte de känslomässiga banden har blivit sådana att det ändå sker.

Dessutom finns risk att många barn som växer upp i familjehem, även om det är under längre tid, inte riktigt känner sig självklara i familjen, så som ett adopterat barn skulle göra. Det är skillnad att någon får betalt för att "ha en". Man har inte samma situation som syskonen i familjehemmet. Arvsrätt finns inte och psykologiskt stöd längre fram är långt ifrån självklart. Kontakten med de biologiska föräldrarna är fortsatt dålig. Från forskningshåll har signalerats att barn som varit placerade i familjehem klarar sig sämre än andra barn.

I England finns ett annat slags lagstiftning, som ger barn rätt till en trygg familjesituation, vilket betyder fler inhemska adoptioner. De anser att ett tydligt barnperspektiv ligger i grunden.

Av dessa skäl vill vi se över den lagstiftning som idag medger att barn växer upp i familjehem, trots att socialtjänsten från början vet att det är högst osannolikt att de någon gång ska kunna återförenas med sina biologiska föräldrar. Det måste vara tydligt att barns rätt till en trygg och stabil uppväxt ska väga tyngre än en biologisk förälders "rätt" till sitt barn. Det kan därför finnas skäl ur ett barnperspektiv att inhemska adoptioner bör komma i fråga i större utsträckning. Frågan är inte okomplicerad, men vi vill låta utreda den.

Stockholm den 4 oktober 2012

Magnus Ehrencrona (MP)

Agneta Luttröpp (MP)